

Oponentní posudek diplomové práce

Lucie Mittnerová

Tragično ve vybraných dílech norské literatury posledních desetiletí
The Tragic in Selected Works of Norwegian Literature of Recent Decades

Diplomová práce zkoumá na pěti románech současné norské literatury platnost klasických a moderních teorií tragédie, případně popření její existence v moderní literatuře. Diplomantka svůj cíl pojala po teoretické stránce velmi svědomitě, s mimořádně rozsáhlou sekundární literaturou pracuje s přehledem a dobře se v ní orientuje. Dokonale propojuje teoretickou a analytickou část způsobem, jaký je u diplomových prací obecně dost ojedinělý. Na základě teoretického předpokladu a kritérií tragična a tragédie je schopná naprosto suverénně a s mimořádnou invencí tato hodnotící hlediska uplatnit při rozboru vybraných románů norské literatury vydaných v průběhu minulých dvou desetiletí. Diplomantčiny závěry jsou podložené, přesvědčivé a velmi originální - ve smyslu samostatné či novátorské.

K práci mám pouze dvě připomínky a obě se týkají výhradně formy. Nejsou však tak zásadního charakteru, aby to případně snižovalo hodnocení kvality diplomové práce. Za prvé jsou to častá a svým způsobem matoucí opakování již řečených faktů/argumentací/závěrů. Příklad zbytečného opakování, které samozřejmě mohlo vzniknout pouhým přehlédnutím, je na str. 99: poznámka 160. Ta říká zcela doslovně to, co je uvedeno hned na následující stránce v závorce. Dále např. na str. 20 nahoře v kapitole Základní pojmy se znovu konstatuje, že „žánr podle některých teorií stojí na mytických základech“, což samozřejmě mohlo být pro větší výkladovou názornost formulováno jinak. Jindy naopak některá konstatování z výkladu přímo nevyplývají: „moderní svět...je považován za kolektivistický... a může se zdát, že z něj zmizel prostor pro skutečně velké hodnoty...“, str. 24.

Některé termíny používané při rozboru pěti románů ale v teoretické části diplomové práce představeny nejsou a v analýze konkrétního díla potom výklad rozbíjejí a rozměňují, protože se mnohdy odvolávají na jejich přítomnost i v jiných rozebíraných dílech - jako třeba „předurčenost“ na str. 53, nebo kapitola Tragická ironie, o níž v teoretickém úvodu nebylo ani zmínky, nebo na str. 56: zmíníme ještě poslední...tragický rys románu, jímž je jakýsi hlubší, obecnější náhled na vyprávěný příběh, či kapitola o významu reflexe/sebereflexe v tragické literatuře na str. 67, kapitola Hybris na str. 71. To všechno mohlo být pro jednoznačnější výklad a orientaci spíše uvedeno v teoretické rovině a poté zkoumáno u jednotlivých děl samostatně.

A druhá připomínka se týká častých stylistických neobratností – str. 16: Eagletonova charakteristika [...] bude dobře pasovat na problematiku hodnot, str. 54: vyostření zakončení,

str. 79: scéna s lebkou [je] uvozením zachycení tance smrti, str. 94: ...že i v na mýtu založených klasických tragediích...

Některé formulace se pohybují až na samé hranici srozumitelnosti – str. 95:...jediný účinný prostředek, jak toto uchopitelné ukázání v rámci díla uskutečnit, je jakýsi vzor člověka/čtenáře, tedy tragický hrdina..., str. 98: logicky neuchopitelná přitažlivost postav...

Bez ohledu na výše uvedené poznámky doporučuji tuto podnětnou diplomovou práci, která předestírá celou řadu témat, jimiž by bylo možné se dále hlouběji zabývat, k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Otázky k obhajobě:

1. prosím o komentář k větě: Salme – žalm je v norské protestantské tradici zpíváný.
2. prosím o rozvedení symboliky jmen v románu Salme ved reisons slutt: v poznámce je pouze zkratkovitě naznačena. Může něco v daném kontextu tragického příběhu znamenat?

PhDr. Dagmar Hartlová
FF UK, ÚGS, odd. skandinavistiky
v Praze 4. září 2011